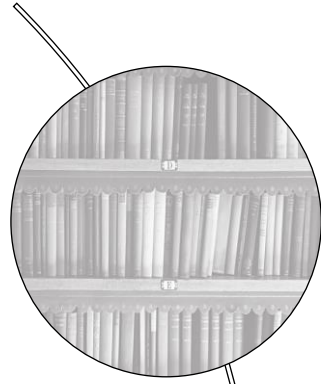

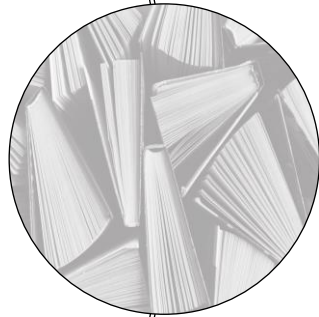

EWALUACJA PROCESU OCENY PROGRAMOWEJ – III kwartał roku 2022

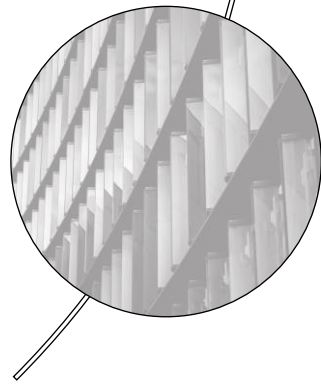

Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – art. 258 ust. 1 pkt 5

Strategia Polskiej Komisji Akredytacyjnej na lata 2021-2025

**Podstawa
prowadzenia
działalności
analitycznej**

III kwartał 2022 roku

-

wizytacje zespołów oceniających
w ramach procedury oceny
programowej

4

posiedzenia Prezydium
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

98

uchwał w sprawie ocen programowych

175

uchwał w sprawie wniosków
o pozwolenie na utworzenie studiów

54

uchwały w sprawie wniosków
o ponowne rozpatrzenie sprawy (w tym
8 dotyczących ocen programowych)

WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH W III KWARTALE 2022

INFORMACJE WSTĘPNE O PROCESIE OCENY

WYNIKI EWALUACJI PRAC PKA PRZEZ
PRZEDSTAWICIELI UCZELNI PROWADZĄCYCH
OCENIANE KIERUNKI

DOBRE PRAKTYKI, REKOMENDACJE
I ZALECENIA ZESPOŁÓW OCENIAJĄCYCH

POTRZEBY SZKOLENIOWE

REFLEKSJE DOTYCZĄCE PROCEDURY OCENY
PROGRAMOWEJ

Przedstawione wyniki badań dotyczą ankiet, które respondenci wypełnili w III kwartale 2022 roku.

Przedstawiciele zespołów oceniających wypełniają ankietę w ciągu 24 godzin od zakończenia wizytacji na określonym kierunku.
Sekretarze zespołów oceniających przesyłają ankietę po zakończeniu prac nad raportem z wizytacji, co zgodnie z procedurą powinno nastąpić w ciągu ok. 6 tygodni od zakończenia wizytacji.
Przedstawiciele uczelni wypełniają ankietę w ciągu ok. miesiąca od otrzymania uchwały Prezydium PKA.

Główne cele badania: 1) pozyskiwanie obiektywnych danych dotyczących skuteczności i efektywności działań służących realizacji misji PKA; 2) analiza możliwości i pożądaných kierunków doskonalenia metod działania PKA w oparciu o udokumentowane wyniki badań; 3) identyfikacja dobrych praktyk w zapewnieniu jakości kształcenia; 4) identyfikacja kluczowych trendów i znaczących innowacji w kształceniu, zapewnianiu jakości kształcenia i akredytacji; 5) publikacja wyników działalności analitycznej oraz badawczej PKA.

Zgodnie z przyjętą koncepcją badania ankiety dla zespołów oceniających wypełniane do 24 godziny po zakończeniu wizytacji, będącej elementem oceny programowej.

Z uwagi na przerwę wakacyjną na uczelniach w III kwartale, Komisja nie przeprowadza wizytacji w tym okresie. Dlatego też sprawozdanie za III kwartał nie uwzględnia tego obszaru.

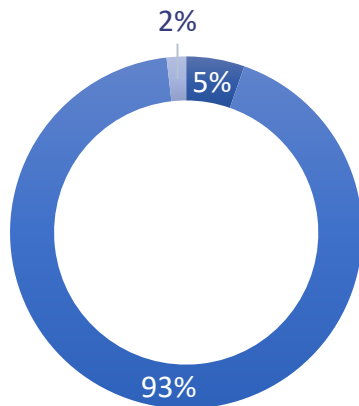

56 wypełnionych ankiet przez przedstawicieli uczelni prowadzących oceniane kierunki

0 ankiet w ramach dziedziny nauk humanistycznych	24 ankiety w ramach dziedziny nauk inżynieryjno-technicznych	12 ankiet w ramach dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu	9 ankiet w ramach dziedziny nauk rolniczych	8 ankiet w ramach dziedziny nauk społecznych w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie; nauki o komunikacji społecznej i mediach; nauki o polityce i administracji nauki prawne; nauki socjologiczne; pedagogika; prawo kanoniczne; psychologia	3 ankiety w ramach dziedziny nauk społecznych w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse; geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna; nauki o zarządzaniu i jakości	0 ankiet w ramach dziedziny nauk przyrodniczych i ścisłych	0 ankiet w ramach dziedziny nauk teologicznych	0 ankiet w ramach dziedziny sztuki
--	--	---	---	---	--	--	--	------------------------------------

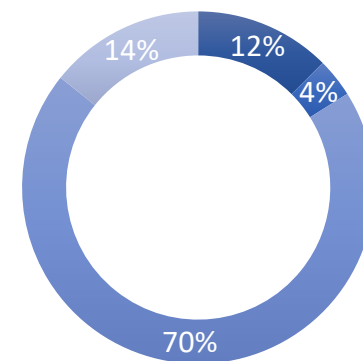
W ramach kwestionariusza ankiety respondenci wskazywali dziedzinę nauki lub sztuki, do której w ramach dyscyplin przypisane jest ponad 50% punktów ECTS ocenianego kierunku.

Rodzaj uczelni

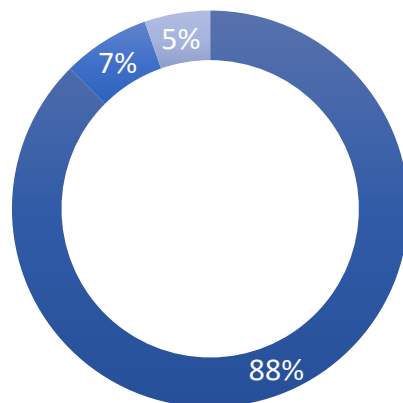
- Uczelnia niepubliczna akademicka
- Uczelnia publiczna akademicka
- Uczelnia publiczna zawodowa

Poziom studiów

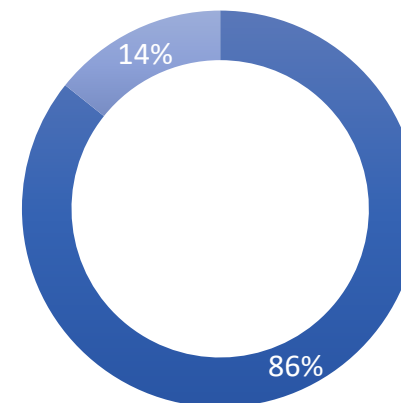
- Studia pierwszego stopnia
- Studia drugiego stopnia
- Studia pierwszego i drugiego stopnia
- Jednolite studia magisterskie

Profil studiów

- Profil ogólnoakademicki
- Profil praktyczny
- Oba profile

Uzyskana ocena

- Pozytywna
- Pozytywna z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

Pierwszy blok pytań – informacje dotyczące wizytowanego kierunku.

Drugi blok pytań – źródła informacji na temat oceny programowej oraz przygotowania raportu samooceny.

Trzeci blok pytań – opinie na temat wizytacji oraz pracy zespołu oceniającego.

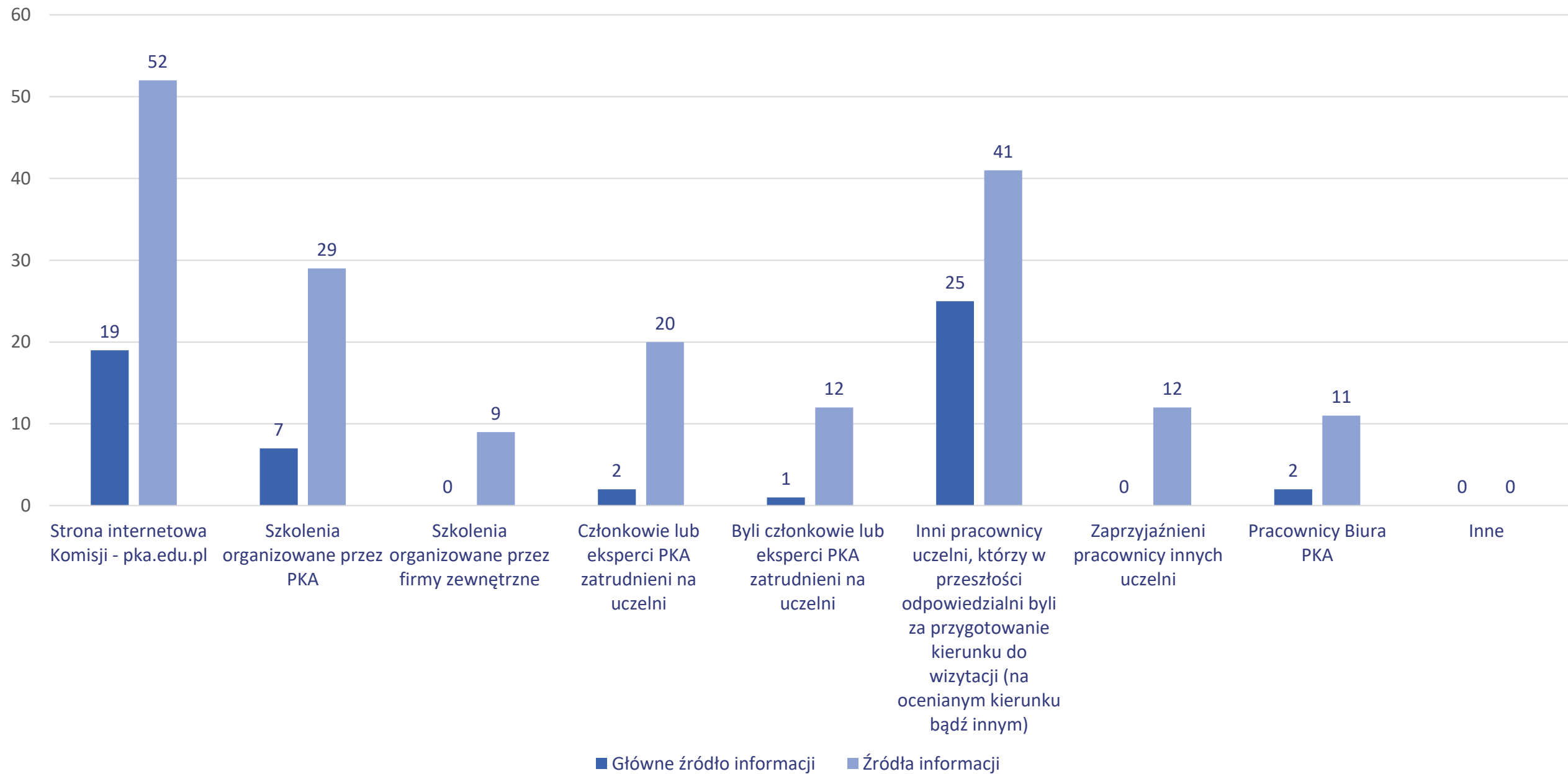
Czwarty blok pytań – raport z wizytacji.

Piąty blok pytań – opinie na temat działalności PKA w świetle otrzymanej oceny.

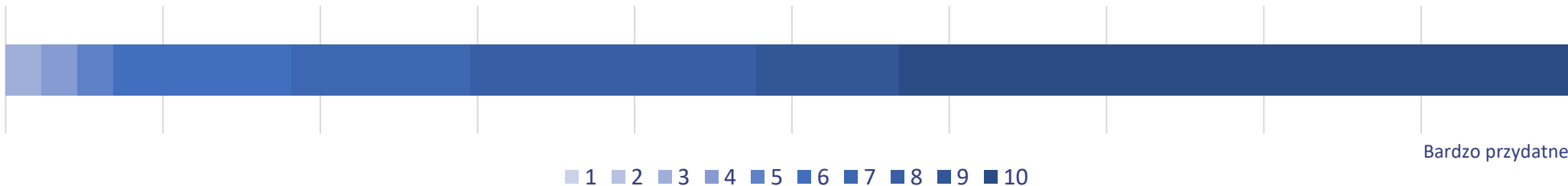

Źródła informacji o procesie oceny programowej

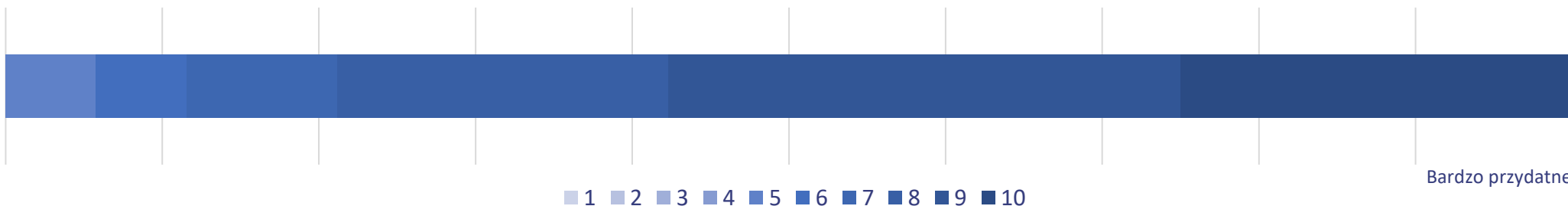
Jakość informacji przekazanych przez Biuro PKA, dotyczących procesu oceny programowej przeprowadzonej na Państwa kierunku

Średnia: 8,57
Odchylenie standardowe: 1,78
Mediana: 9,5

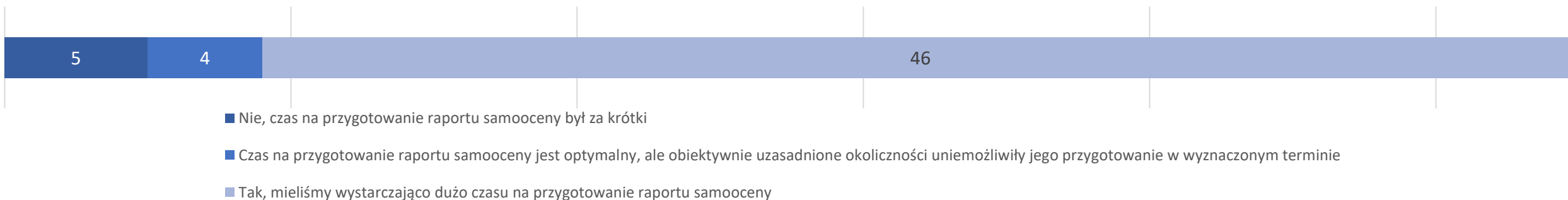

Jakość informacji zamieszczonych na stronie pka.edu.pl, dotyczących przygotowania kierunku do oceny programowej

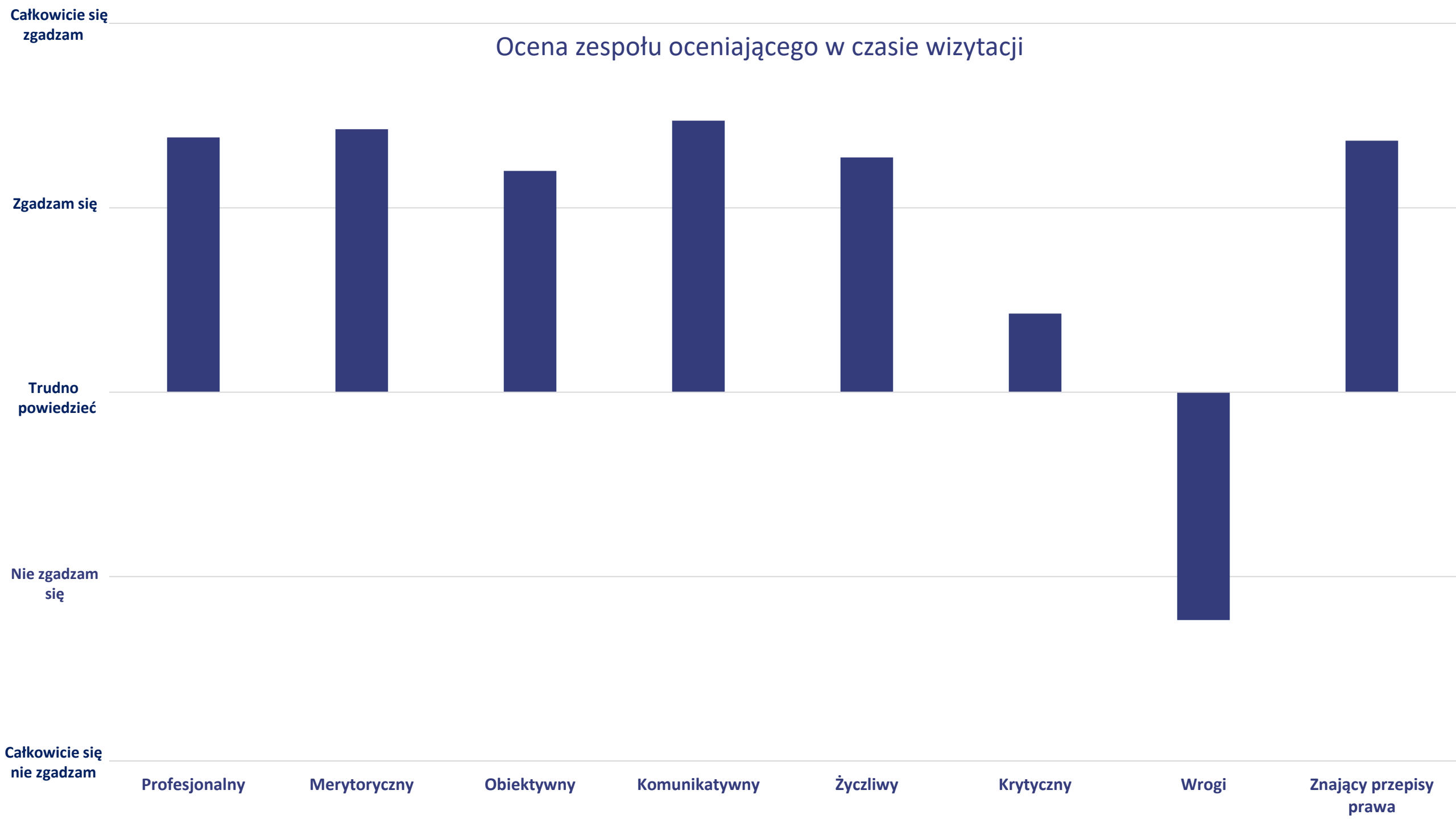
Średnia: 8,35
Odchylenie standardowe: 1,48
Mediana: 9

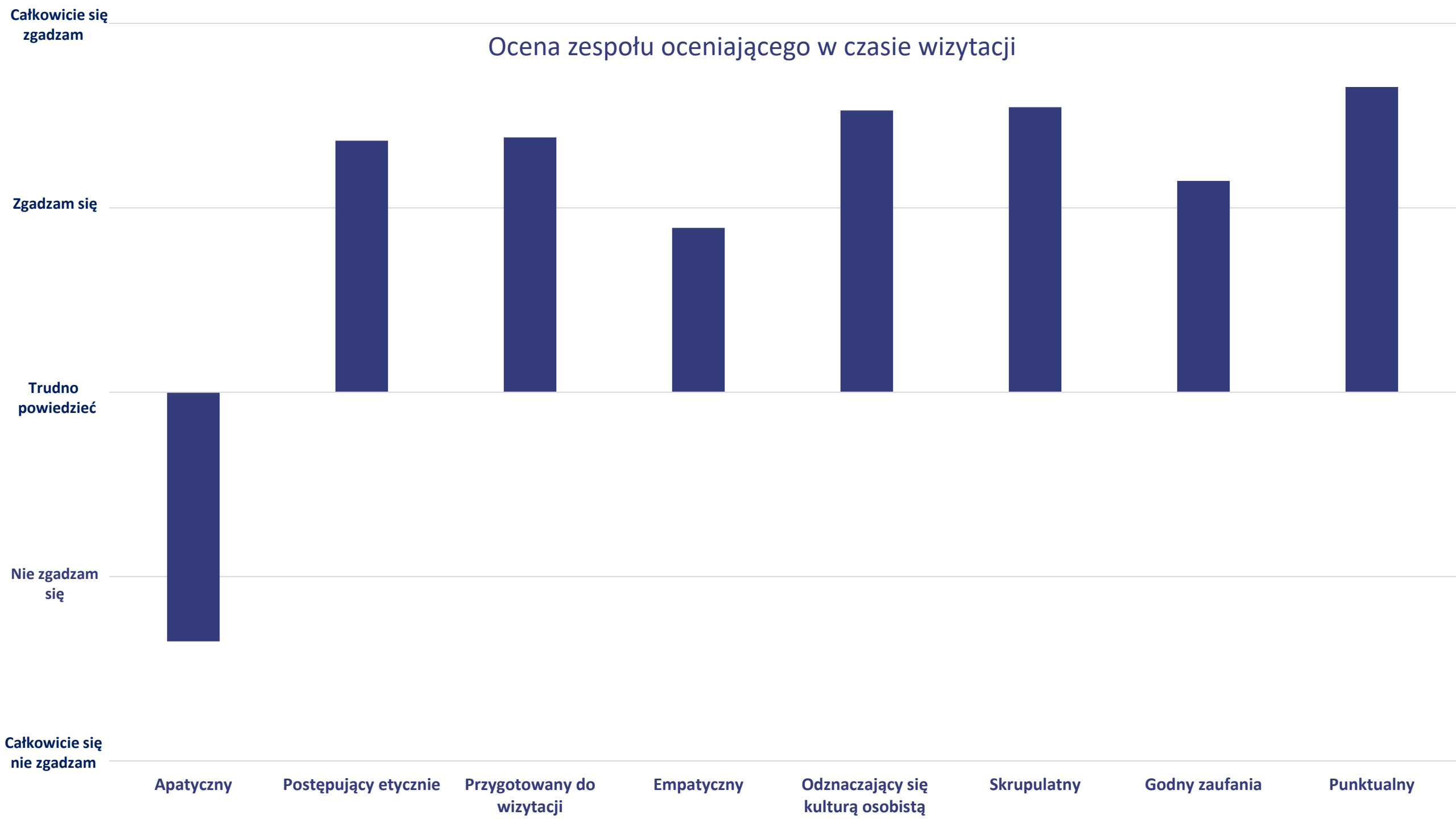
Ocena czasu na przygotowanie raportu samooceny

Ocena zespołu oceniającego w czasie wizytacji

Ocena zespołu oceniającego w czasie wizytacji

Cechy wizytacji

Całkowicie się
zgadzam

Zgadzam się

Trudno
powiedzieć

Nie zgadzam
się

Całkowicie się
nie zgadzam

Harmonogram
wizytacji był
optymalny

Wizytacja pozwoli
poprawić jakość
kształcenia na
kierunku

Wizytacja pozwoli na
rozwiązanie
problemów kierunku

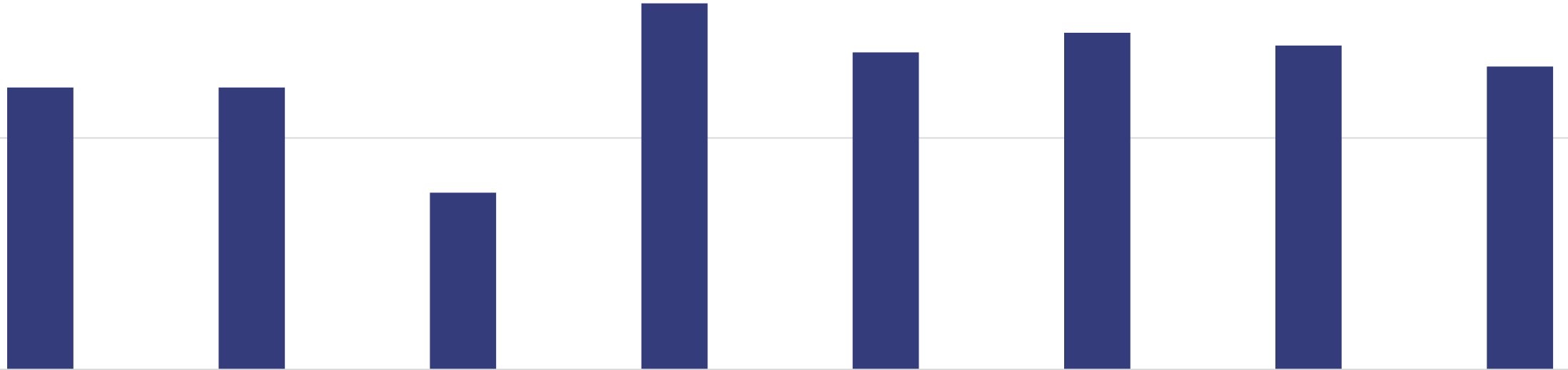
Wizytacja przebiegła
zgodnie z przepisami

Wizytacja przebiegła
zgodnie ze
standardami
etycznymi

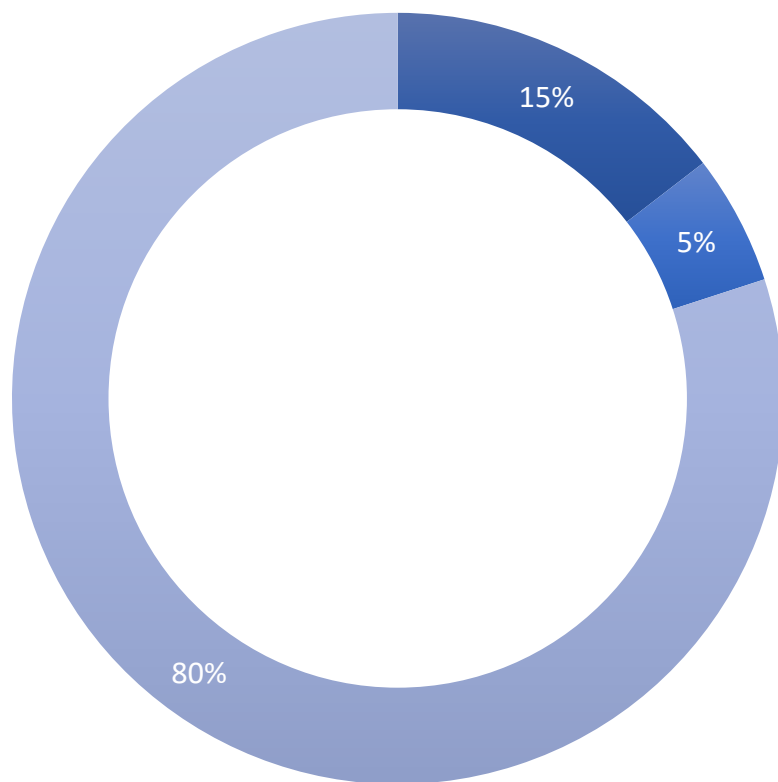
Kontakt z zespołem
oceniającym był
zadowalający

Role poszczególnych
członków zespołu
oceniającego były
jednoznacznie
określone

Przygotowane
dokumenty oraz
procedura oceny były
jasne, zrozumiałe i
jednoznacznie
określone

Czy po otrzymaniu raportu z wizytacji zmienili Państwo zdanie o zespole oceniającym PKA?

- Tak, mamy lepszą opinię o zespole oceniającym
- Tak, mamy gorszą opinię o zespole oceniającym
- Nie, nasza opinia nie zmieniła się

Uzasadnienie odpowiedzi w przypadku wyboru odpowiedzi „tak, mamy lepszą opinię o zespole oceniającym”:

- 1) Była to pierwsza akredytacja, za którą odpowiadałem, więc moja opinia jest bardzo zadowolająca.
- 2) Zespół oceniający tworzyli eksperci proakademicko nastawieni do ocenianego kierunku studiów.
- 3) Wykazanie zrozumienia dla kwestii czasochłonności zmian zapisów formalnych w programie studiów, które muszą być procedowane przez senat, np. opis studiów, efekty uczenia się czy korekty planu studiów.

Uzasadnienie odpowiedzi w przypadku wyboru odpowiedzi „tak, mamy gorszą opinię o zespole oceniającym”:

- 1) Proces oceny i zachowanie zespołu odbiegało drastycznie od standardów z zeszłych lat.

Cechy raportu z wizytacji

Całkowicie się
zgadzam

Zgadzam się

Trudno
powiedzieć

Nie zgadzam
się

Całkowicie się
nie zgadzam

Szczegółowy

Profesjonalny

Obiektywny

Merytoryczny

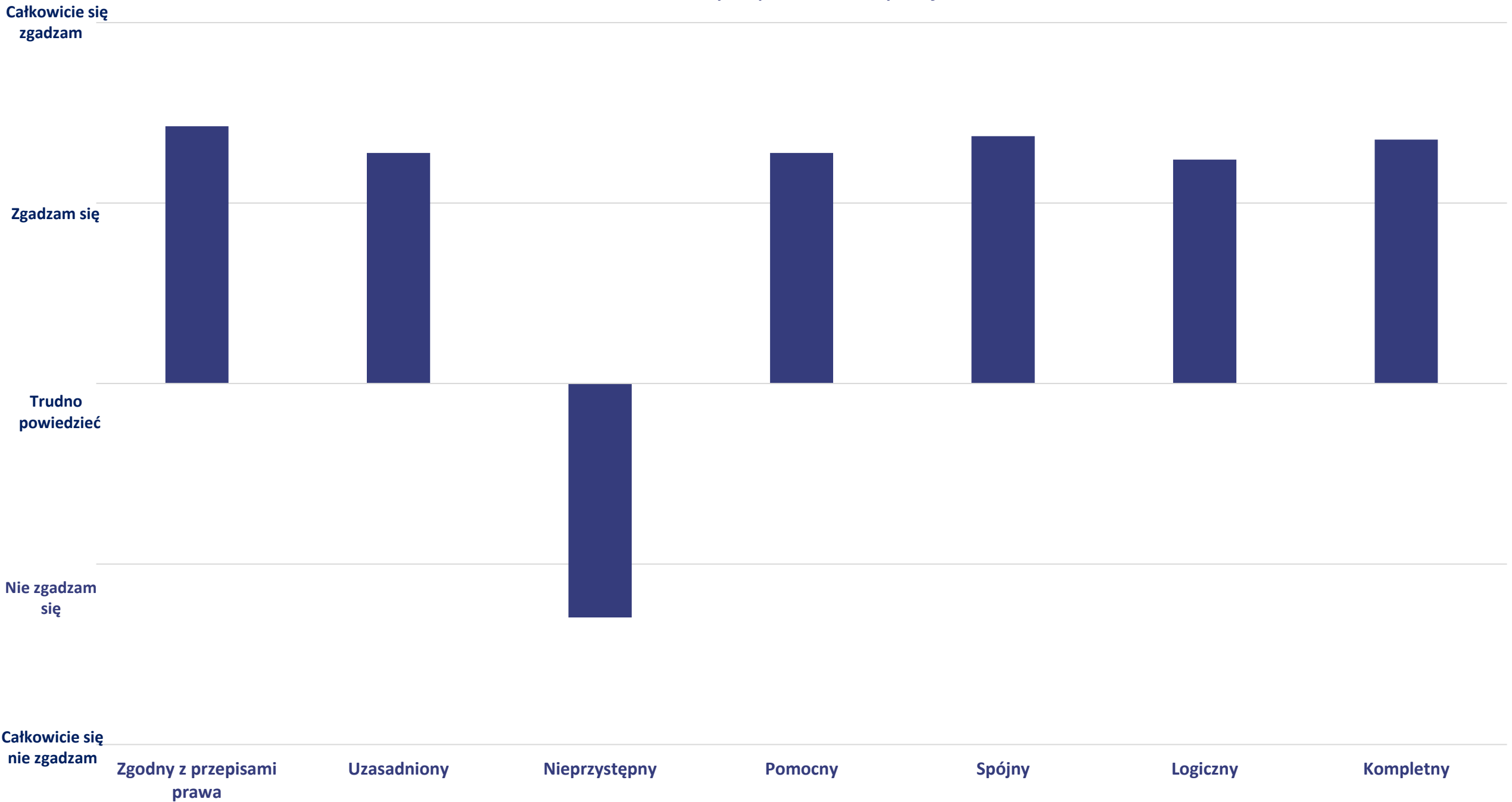
Zrozumiały

Biurokratyczny

Krytyczny

Cechy raportu z wizytacji

Ocena Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Całkowicie się
zgadzam

Zgadzam się

Trudno
powiedzieć

Nie zgadzam
się

Całkowicie się
nie zgadzam

Sprawiedliwa

Oddała stan faktyczny jakości
kształcenia na ocenianym kierunku

Pozytywnie wpłynęła na
motywację pracowników jednostki
do dalszej pracy

Umożliwiła poznanie mocnych
stron kierunku

Zdefiniowała kroki, jakie należy
podjąć, by kierunek mógł się
rozwijać

Ocena Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Całkowicie się
zgadzam

Zgadzam się

Trudno
powiedzieć

Nie zgadzam
się

Całkowicie się
nie zgadzam

Pozwoliła lepiej poznać potencjał
kierunku

Umożliwi wprowadzenie
koniecznych zmian na kierunku, by
podnieść jakość kształcenia

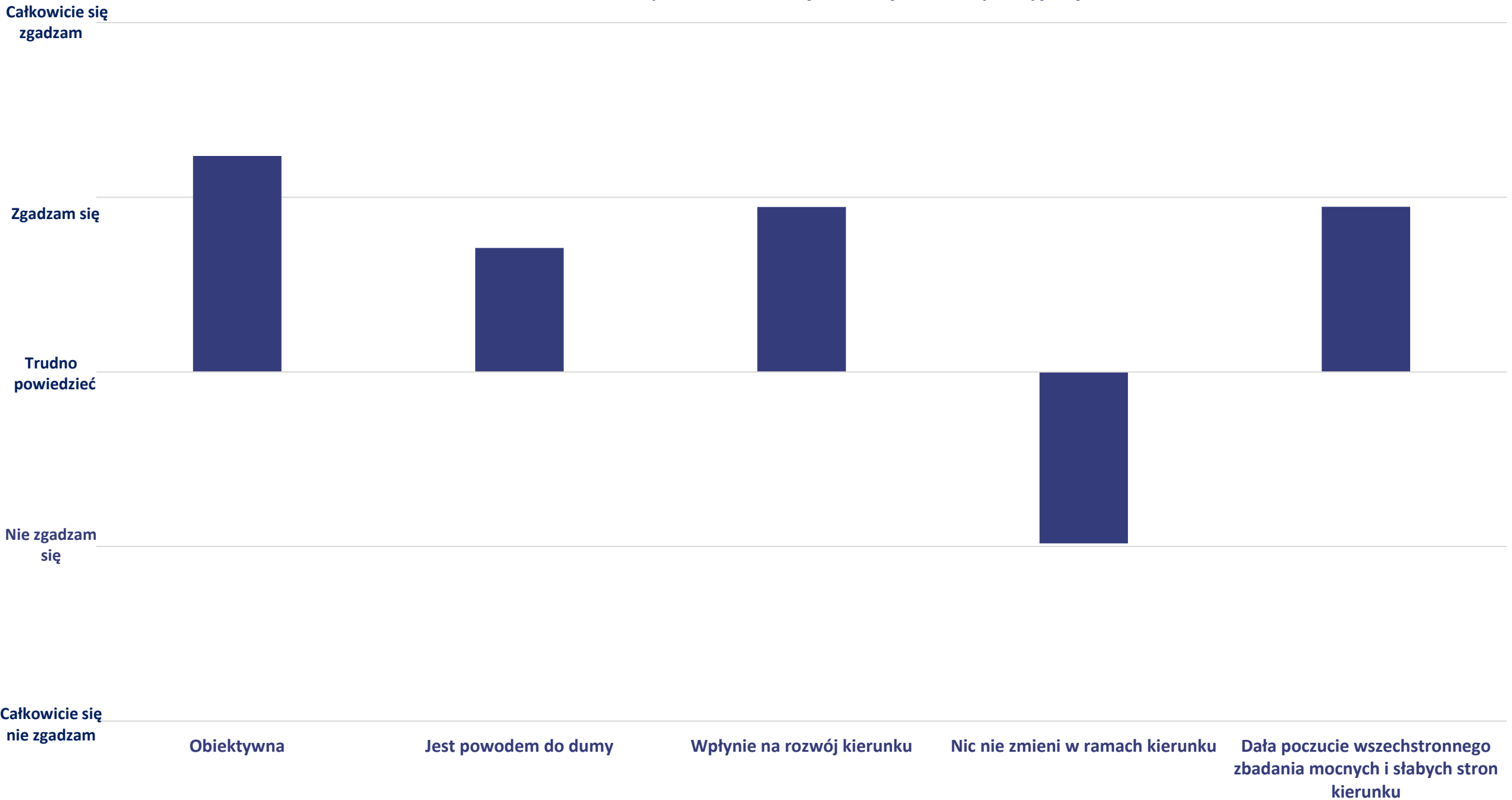
Uzasadniona

Rozczarowała, ponieważ mimo
podjętych wysiłków PKA ich nie
doceniła

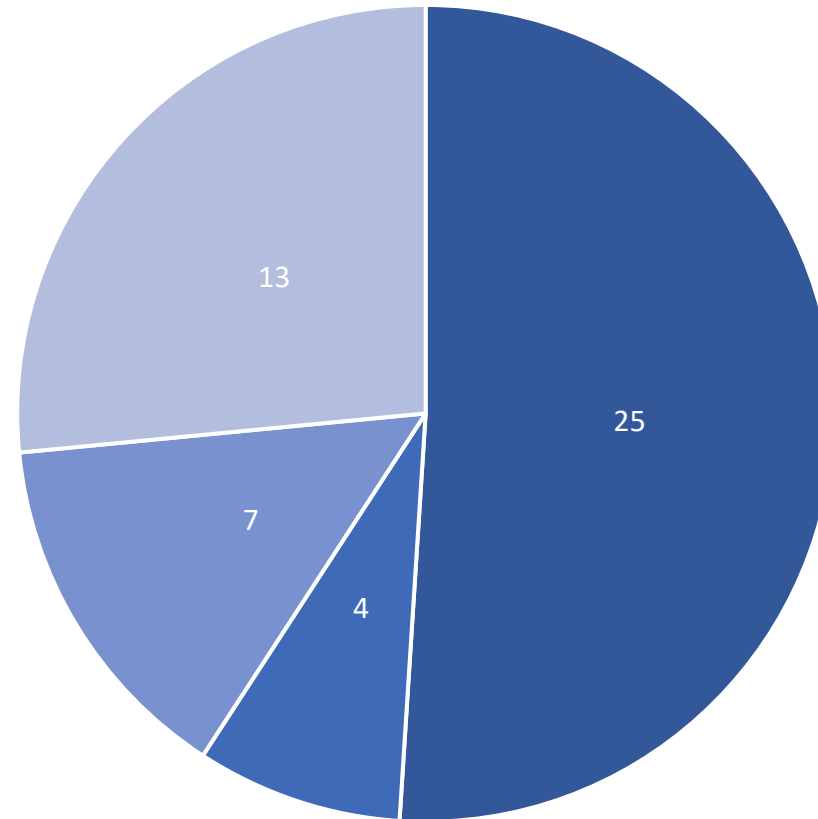
Tendencyjna

Ocena Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Czy w ramach obowiązującej procedury przedstawili Państwo stanowisko wobec raportu przygotowanego przez zespół oceniający?

- Tak, przedstawiliśmy nasze ogólne stanowisko, ale był to bardziej list grzecznościowy, gdyż zgodzaliśmy się z tezami zawartymi w raporcie z wizytacji
- Tak, przedstawiliśmy obszerną i szczegółową odpowiedź, w której częściowo nie zgodzaliśmy się z opinią zespołu oceniającego, a w innych kryteriach przedstawialiśmy działania podjęte przez uczelnię
- Tak, przedstawiliśmy obszerne wyjaśnienia do raportu z wizytacji, gdyż nie zgodzaliśmy się z opinią zespołu oceniającego
- Tak, przedstawiliśmy obszerne wyjaśnienia dotyczące szczegółowych działań podjętych przez uczelnię w celu zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium

Postrzeżenie PKA w świetle przeprowadzonej oceny

Całkowicie się
zgadzam

Zgadzam się

Trudno
powiedzieć

Nie zgadzam
się

Całkowicie się
nie zgadzam

Autorytet w dziedzinie
zapewniania jakości kształcenia

Profesjonalna instytucja działająca
na rzecz zapewnienia jakości
kształcenia

Obiektywna w swoich opiniach

W swojej działalności kieruje się
wartościami etycznymi

Kieruje się dobrem studenta

Postrzeganie PKA w świetle przeprowadzonej oceny

Całkowicie się
zgadzam

Zgadzam się

Trudno
powiedzieć

Nie zgadzam
się

Całkowicie się
nie zgadzam

Kieruje się dobrem społecznym

Ma realny wpływ na podnoszenie
jakości kształcenia

Jest niezależna

Nawiązuje do najlepszych wzorców
jakości kształcenia

Jest zrozumiała w swoich uwagach i
sugestiach

Postrzeżenie PKA w świetle przeprowadzonej oceny

Całkowicie się
zgadzam

Zgadzam się

Trudno
powiedzieć

Nie zgadzam
się

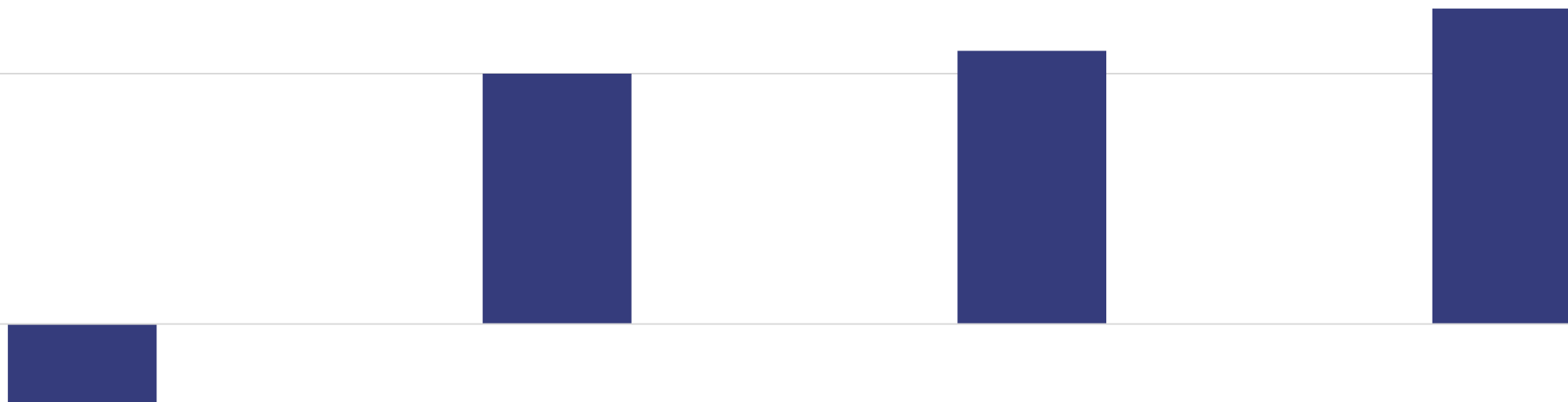
Całkowicie się
nie zgadzam

Partykularna

Ma na celu rozwój uczelni

Buduje kulturę jakości kształcenia

Dobrze wypełnia swoje zadania ustawowe

Trzecia część badania (ankieta dla sekretarzy zespołów oceniających) dotyczyła:

- dobrych praktyk zidentyfikowanych przez zespoły oceniające
- rekomendacji mających na celu doskonalenie jakości kształcenia
- identyfikacji utrwalonych trudności wskazanych przez zespoły oceniające.

Zespoły oceniające zidentyfikowały dobre praktyki w 2 uczelniach.

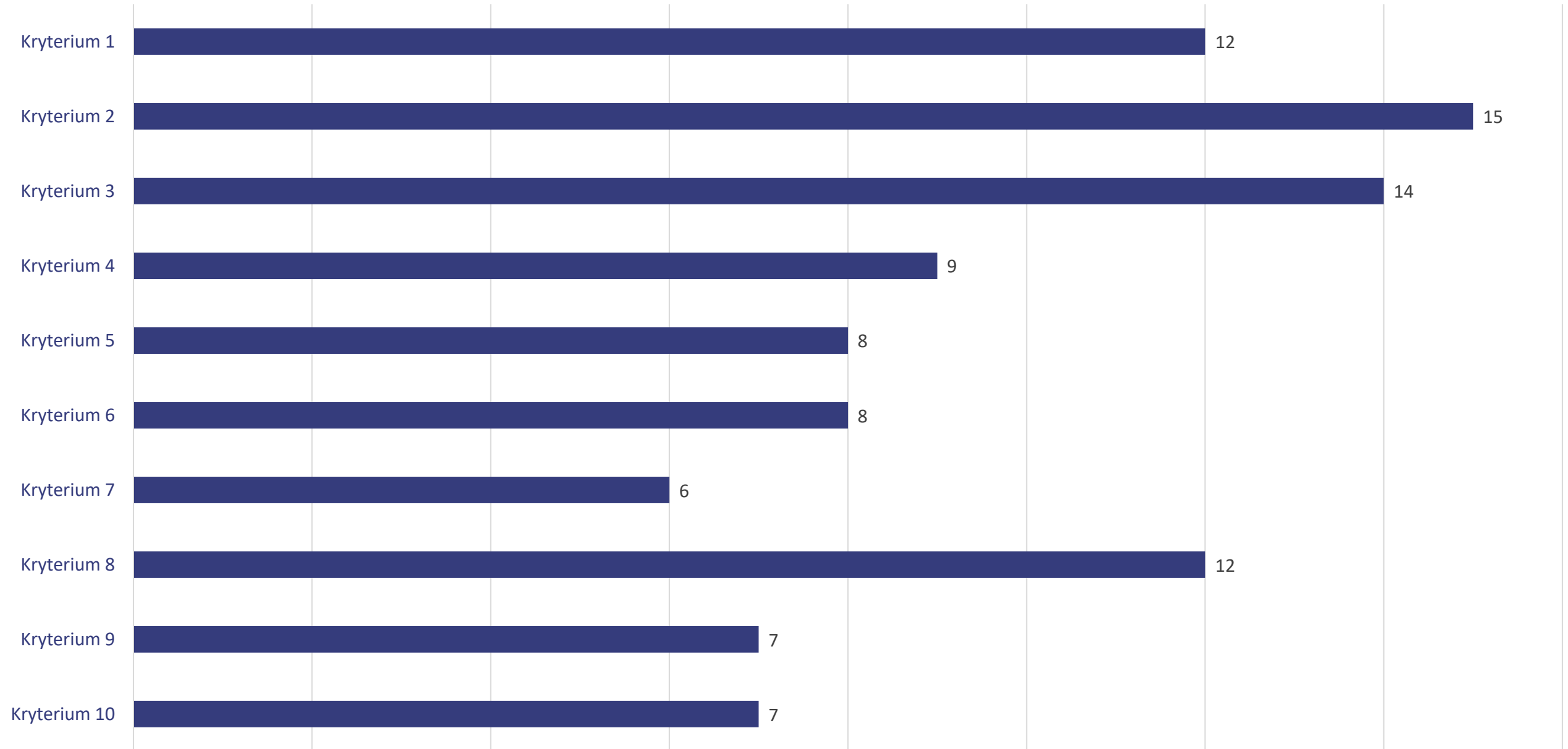
Dobre praktyki zidentyfikowano w ramach kryterium 5 oraz kryterium 10.

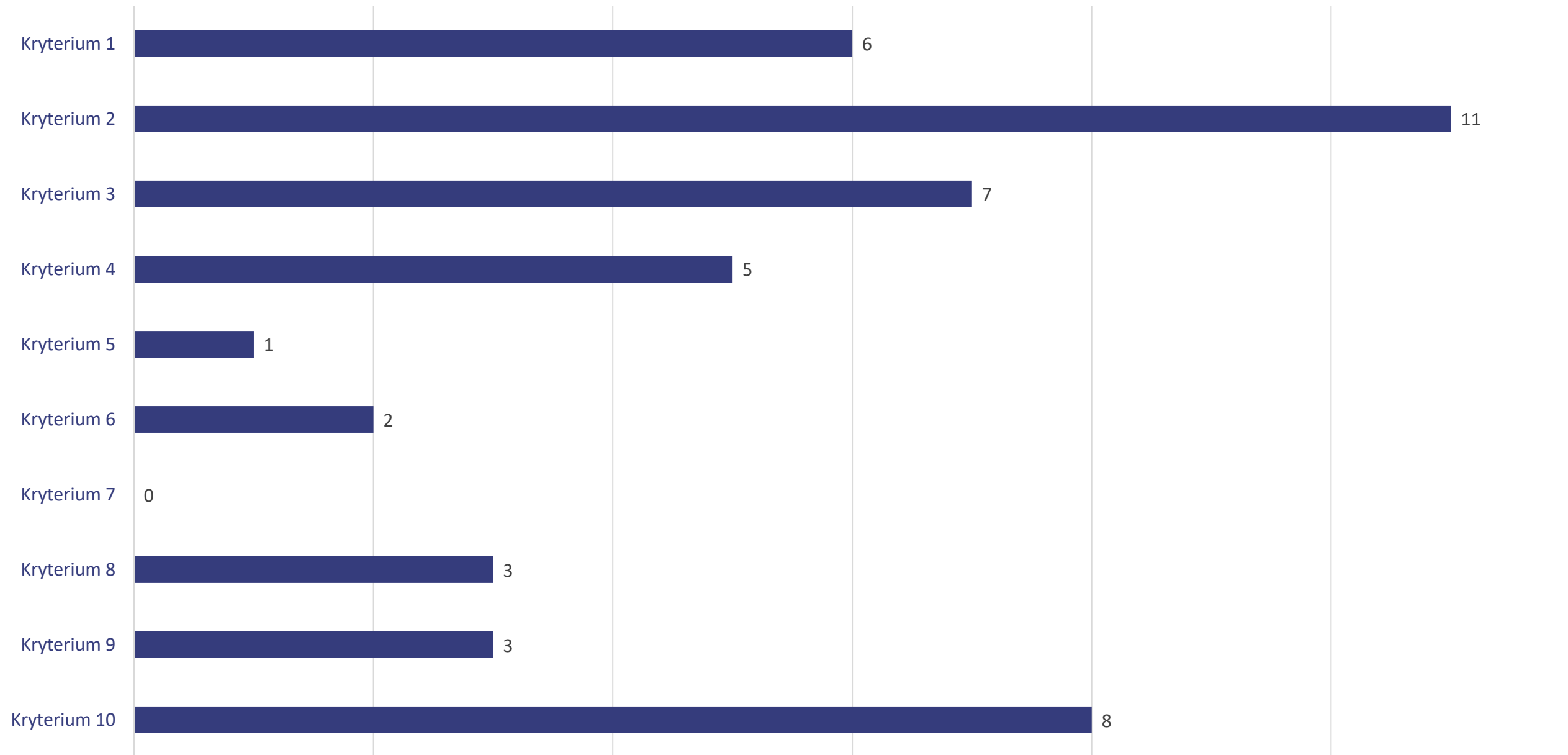
W pozostałych kryteriach nie zidentyfikowano żadnych dobrych praktyk.

Liczba raportów z wizytacji, w których sformułowano rekomendacje

Liczba raportów z wizytacji, w których sformułowano zalecenia

W 5 uczelniach przynajmniej 6 kryteriów uznano za niespełnione.

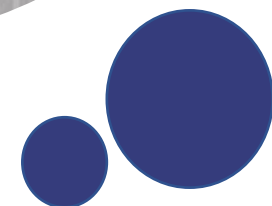
Najczęściej za niespełnione uznawano kryterium 1, 2, 4 oraz 10.

Kryteria: 1, 3, 6 oraz 9 we wszystkich przypadkach uznano za spełnione lub spełnione częściowo.

Proponowane tematy szkoleń:

Respondenci nie wskazali propozycji tematyki prowadzonych szkoleń.

Opinie/sugestie uczestników badania odnoszące się do procedury oceny dotyczyły:

1. Powrotu przez PKA do przeprowadzania wizytacji w formie stacjonarnej.
2. Określenia czasu, w którym uczelnia może przysyłać materiały uzupełniające (przed wizytacją i po niej).
3. Wydłużenia spotkań z osobami odpowiedzialnymi za rozwój kierunku.
4. Ujęcia w harmonogramie wizytacji odrębnego spotkania poświęconego dobrym praktykom.
5. Zwrócenia uwagi członkom zespołów oceniających uwagę na sposób komunikacji z uczelnią, tak by nie odbierano PKA jako instytucji wrogiej uczelniom.

Wnioski i rekomendacje z badań

Wyniki badań wskazują, że sposób przeprowadzania wizytacji w badanym kwartale był zgodny ze wszystkimi europejskimi zasadami, normami i standardami postępowania w sprawie oceny programowej, a także był sprawiedliwy, miarodajny i jednakowy dla wszystkich uczestników procesu. Pozwolił również uczestnikom procesu na zrewidowanie kształcenia na ocenianym kierunku, co w przyszłości pozwoli na doskonalenie jakości kształcenia. Rekomenduje się jednak podjęcie działań mających na celu poprawę wizerunku PKA jako instytucji biurokratycznej.

Na sukces procesu oceny w największym stopniu wpływają: nastawienie uczestników do procesu oceny, sposób kierowania pracą zespołu oceniającego przez jego przewodniczącego, zaangażowanie uczestników, a także rozumienie przez nich celu procesu i oceny. Dlatego mimo, iż w ujęciu całościowym wyniki są zadowalające, prowadząc politykę szkoleniową rekomenduje się na zwracanie uwagi właśnie na ten element.

Podstawowym źródłem informacji o ocenie programowej są oficjalne przekazy kierowane przez PKA (strona internetowa, szkolenia organizowane przez PKA). Należy jednak zwrócić uwagę, że wielu respondentów swoją wiedzę o ocenie programowej czerpie z „poczty pantoflowej”. Dlatego rekomenduje się intensyfikację działań mających na celu popularyzację oficjalnych źródeł informacji jako wystarczających do zdobycia wiedzy o ocenie programowej.

W świetle przeprowadzonych badań należy wskazać, że Polska Komisja Akredytacyjnej wypełnia swoją misję i strategię, której celem jest dobro społeczne i budowanie kultury jakości kształcenia. Rekomenduje się jednak podjęcie działań mających na celu wzrost znaczenia ocen przeprowadzanych przez PKA. Respondenci nie uważają oceny pozytywnej oceny PKA za powód do dumy, czy też obiektywny czynnik wpływający na motywację pracowników ocenianej jednostki.

EWALUACJA PROCESU OCENY PROGRAMOWEJ – III kwartał roku 2022

